

جمعیت علمیة اسلامیة نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درسعاملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درسعاملرندن

توقاد مبعوثی

مصطفی صبری

مدیر مسئول :

مکتب قضاة معلملرندن

کامیسی منیر

مندرجات

حقیقتدن واز کچم ع . خیری

دوشونجه لر م . صفوت

صحائف اسلاف تاریخنندن بر نمونه ع . طیار

ادبیات

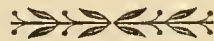
شکوفه بهارستان طاهر المولوی

« وقفه عرفان » منظومه سنك نثره تحویلی م . ذکی

غزل سعود المولوی

ترجه رساله النفس شرف الدین

حوادث متفرقه

نسخه سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برابر در)

ممالك اجنبیه ایچون :

۱۳ ، ۰۰ فرانق

» ۶ ، ۵۰

استانبول وولایات ایچون :

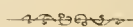
بر سنه لکی ۵۰ غروش

التی آیلنی ۲۵ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلر مزه

۱ کثر مقالاتنه آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندی نظر اعتباره آله رقی رعایت سز لکده بولنلما سی رجا اولنور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنشدرد

بازار ایرتسی کونلری نشر اولنور دینی ، ادبی ، سیاسی وفنی هفته‌لق غزته‌در .

حقیقتدن وازکچهم

— ۶ —

« و آنلره علوم دینی‌یی تعلیم ایچون آجیلیمش برره‌مکتب
 ایش . عربلرک مدرسه دیدیکنه بزم مکتب دیمه‌من
 « بونی مثبت ایش . مکتبلرده دها نافع علوم دنیویه
 « کوستریایریمش . علوم دینه مدرسه‌لرده‌کی قدر
 « او‌قودیلماز ایش . کلام ، تفسیر ، اوصول ،
 « فقه کبی علملرک حیات فعالیه باردیمی یوق ایش
 « بونلر یالکیز دین محافظی علمایه لازم ایش .
 « مع‌التأسف بو علومده مدرسه‌لرک انتظامسزلغندن
 « او‌قونمبور ایش . اجازتلی بر خواجه‌نک عربجه
 « غزته‌دن اوچ سطرلق بر جمله‌یی ترجمه ایده‌مدیکی
 « کوریلیمش . بوندن بشقه غزته‌نک ستونلری
 « آراسنده‌کی عمودی خطوط فاصله فصله کوریلیمه‌مش
 « ایکی ستونک سطرلری بربرینه قاریش‌دیریلهرق
 « او‌قونمش . دین محافظلری ایچون بر مدرسه‌کلیه
 « پاییلملی ایش . السنه عربیه وغریبه‌ده اک زیاده
 « مقتدرلر بالمسابقه تعین اولملی ایش . طلبه‌نک ایشه

(طنین) ک کاون ثانی ۲ و ۸۵۰ تاریخلی ،
 نومرولی نسخه‌نده (اصلاح مدارس) نامنده
 (درس‌عاملردن خلیل نصوحی) امضالی بر مقاله‌یی
 ایشیتدیکم ایچون کوردم . خلاصه‌سی شودر :
 « غزته‌نک تکلیفی اوزرینه برهفته‌دن بری بوماده مهمه
 « حقنده مقاله‌لر یازیلدورمش . علاقه‌دار بولماق حبیه
 « هپسی او‌قونمش . بونلرک هیچ بریسی تأمین مقصده
 « کافی کوریلیمه‌مش . بو مسئله‌ده بیان مطالعات ، هر
 « یکتک کاری دگلش . مدرسلرک هیچ بریسی په‌دا
 « غوژی (علم تربیه) دینلن علمه واقف اولدقلرندن ،
 « آوروپانک عصرلردن بری تدقیق ایتدیک بو علمک
 « اقسامانی‌ده تعمیق اتمدکارندن بیان افکاره مقتدر
 « دگلش . مدرسه‌لر کلیاً فالدیریلوب شم‌دیک مکتبلرله اکتفا
 « ایدیلملی ایش ، مدرسه‌لر افکار خلقی تنویر

ژورنالیںک انظار تجسی ہر یردن ، ہر مساکدن
زیادہ ادراہ ، اومبارک رلرہ ، طابہیہ ، علمایہ ، علمیہیہ
متوجہدی .

پروغرام یابہحق فومیسون ، علوم اسلامیہ محققانہ ،
خواجہجہ واقف . . . کتب اسلافی تدقیقہ مقتدر ،
حقیلہ آکلار ، محیطی بیلیر ذواندن تشکل ایدرسہ
مدارس دوزایر ، مکمل آدملر یتشیر .

مکتبہ ویریلن امتیازک ، معارفہ ویریلن پارہنک
عشری اولسون ، بزبوندن دکچک اوقاف مقصوبہنک
قسم قلیلی باری ایدی غصیبہدن استرداد ایلہ خرسزلرک
دست سرقتی کیلوب مدارسہریلیورمیکہ ؟ سوزسویلمکہ
حق قازانیلسون . اورایہ ویریلن پارہنک ، امتیازک
آزاجنی مدارسہ ویرلسوندہ اووقت یتیشلرک جہہ
مساعیندہ پارلہیان نورعرفان ، یالکز بزم دکل ، کرہ
ارضک چشم ادراکنی قماشیدررمی ، قماشیدرمازی ؟
کوریرز .

علمای اسلام ، دینی مدافعہ ، مشروطیتی تأمین ایچون
یارادیلمشدر . حسد ، عجب ، کبر ، منفعت پرستی ،
حرص اقبال کی امراض وجدانیہ سسائقہسیلہ آنلرک
علانیہ یازہ یازہ خلقلک کوزندن دوشیرہرک وجودلرینی
قالدیرماق ، ممتعدر .

بوش یرہ امک صرف ایدیلمہسون . حامیسی اللہ
اولان کلہ شہادت قالدیرماق قابل ایسہ بونلرکدہ وجودینی
قالدیرماق قابلدیر . حال بوکہنہاو قابل ، نہاو .! صاحب
مقالہنک عقل موہومنہ ، زعم باطلنہ نظراً بونلرک ایچندہ
مقتدری وارسہدہ قسم کلیمی مقتدر دگلش . عربجہ بر
غزتہنک اوچ سطرینی ترجمہدن عاجز ایمش صوریورم :
مکاتبہ سہلرلہ فرانسیزجہ ، ترکیہ ، ترکیہ کتابلردن
تحصیل فنون ایدیلیورکن بونلرک ہپسیمی فرانسیزجہ
بیلیور ، ہپسیمی یازی یازمغہ مقتدردر ، ہپسیمی انہ
کچن کتسابی اوقور ، آکلار ؟ طبیی دکل ، اوقوجہ
اشرف بیلہ خمس مشہورندہ کی :

» بارایانلری بو مکتبہ قبول ایدلمی ایمش ، دیگرلری دہ
» استمدادلرینہ کورہ مکاتب سائرہ تقسیم اوللمی ایمش .
» اتی سہندہ اکال معلومات ایدیلمی ایمش ، چیقان
» کتجلرہ نہایت نہایت رشیدیہ شہادتنامہ سی ویریللمی
» ایمش ، بونک پروغرامی دہ محررہ دکل ، اک مقتدر
» اللرہ تسلیم اوللمی ایمش . » انتہی .

سخافنی ، صاحبانی ہر فردک نظیرہ امانتہ چاربان
شو خلاصہنک حوابی سکوت ایسہدہ برطاقم یادکارلرک
جرات افسادیہ سنی قیرماق ایچون حسبہ ، دیانہ ،
مساکا مقابلہیہ مجبورم :

امضاسنک اوسنہ (درسہام) ترکیبی یازان ،
بر قاج کرہ اجازت ویردیکنی سوبیلین محرر مقالہ ،
راغب اصفہانیکنک » الذریعہ الی مکارم الشریعہ » و
» تفصیل النشأتین وتحصیل السعادتین » ، امام غزالیکنک
» احیاء العلوم » ، ماوردینک » ادب الدنیا والدین » ،
ابن مسکویہک » تہذیب الاخلاق وتطہیر الاعراق »
نامندہ کی اثرلرینی وامنائی اوقومش ، طوبعمش
اولمیدرکہ علمای اسلامی علم تربیہیہ عدم انتساب ایلہ
اتہام ایدہرک بوفرقتہ مبعجلہدن پروغرام یایماق صلاحیتنی
سلبدن اوطانمور . خواجہلق ، عالمیت اسلامیہ صفات
کزیدہ سی ، صاحب مقالہ کبیلرہ ، قرہ جاہل بدلالرہ
قدر تنزل ایتدیسہ ، ایدیورسہ ، ایدرسہ ، ایدہجکسہ
شو مزیات تزیہینی (کزیدہ) لکلہ توصیفدن ہر مرد
خدا فقرت ایدر .

مدارسمزی اصلاح ایدہجک علمای اسلامدر .
فقط شو مادہ ممہ اقتدارسز اللرہ تودیع اولنہرق
امانت اللہہ خیانت ایدیورسہ املہ نائلیتک کیککچکی
دغدغلردن قورتیلنہمیہ جنی طبیعیدر .

نقدر مدرسہلر وارسہ آنلری خاک ایلہ یکسان ایتمکہ
پروغرام یایماق قابل اولسیدی پروغراملر ، دور استبداددہ
اصلاح اولنیردی . چونکہ عبدالحمیدک تسلطات ملعونہ سی ،

(بر کلامك اهلاندين اعمالی اولادر) قاعده فقهیه سینه امثالاً بن بو عباره بی ربطلی بر شـکله کثیره حکم : بو آدم : « بن بر قاچ کره اجازت ویرمش ایکن ترجمه دن عاجز قلدیم . غزته نك ستونلرینی بر برینه قاریشدریم » دیمك ایسته یوز . نصابه زواللی کویا اوظانمش ده ، دایلمك تقریبنده کی عدم تأمینی آ کلامش ده هم افترا ایتمك ، هم بلان سوبلمك فکر ایمانه سی بونی وجد واستغراقه دوشیرمش ، کندندن کچیرمش ، طغیان قلم آکا بو ربطمنانی بایدیرمش .

انتباه ایدم . بویه بری قاقیورده کلام ، اصول فقه ، تفسیر حیات فعالیه خدمت ایتمز (دیور .

حکومت اسلامییه ده مطابقت دکل ، مشروطیت بشقه بر معنی تصور اولنه میه جغنی و حکومت اسلامییه ایله مشروطیت آراسنده لزوم عقلی اولدیغنی آ کلاتان ، هر ایشده ده اهلیله استشاره بی و مصالح عبادی اهله تودیع ایله امر ایدن وکالت ایدن پتیرستلیکی ، مظالمی و آلجقانی قالدیرماق و بشریتی ده توحیده ، قوانین اجتماعیه دستورلرینی وضع ایدره ک معالایات اخلاقیه به چاغیرماق ایچون انزال بیوریلان قرآنه ، او عجزاز سماوییه معنی ویرن و آندن اصلاً ، فرعاً استنباط احکام یوانی کوسترن کلام ، اصول فقهه ، تفسیر حیات فعالیه خدمت ایتمزده هانکی فن ایدرمش ؟ مادامکه ایتمیور ؟ او حالده عطالته خدمت ایدیور ؟ دیمکدر . بویه عطالته خادم علومك اوقومنه سی ترویجه قالدیشهرق پروگراملری اصلاحه حکومتی تشویق ، عطالتی ترویجدر بونی ترویج ایسه قرون وسطایه ، انکیزسیون پاپاسلرینه یاقیشیر . شو عصرده بولان معاشر بشریه ، قاندر نه اوغرامش بویه بر عضوی کسوب آتارلر ، آنی ایچلرنده ایسته مزلر ، قبول ایتمزلر . سوز سوبلمه سی ، یازمه سی بیلمدیکک ایچون دوشدیکک قیوی کوردککمی ؟ دریندککمی ده آ کلا دکمی ؟

شهادتنامه لی جاهلمی ایسترسین بوعالمده معارف زده شمدی میوه سز اشـجاره دوشمدر . بیتی توکلی سوبلمه مشدر .

بر عربجه غزته نك اوچ سـطرنی دکل ، تمامنی ترجمه ایتمك بر مزیت ، بر فضیلت ، بر علم اولمیدی اقتدار ی صاحب مقاله نك تحت تصدیقنده بولان مقتدرلره بونکچون مقتدر دینیلیدی .

ترجمه بی برطرفه براقلم . برلسان ایله تکلم ایتمك ، یازماق ؛ اولسانی بیلمکی . فضلی موجب دکل . عربدن ، ترکدن ، عجمدن بر جوق محررلر ، تکلم ایدنلر کورمشمدرکه نه یازدینی یازی بی یا کلاش سز اوقویه بیلیر ، نه ده قاضل . علوم اسلامییه بیلمك ، خواجه اولماق ؛ بر قاچ عربجه بیتی کور کورینه بر مال چیقاریرجه سینه بلان یا کلاش تقلیداً بللمکدن ، تحت قلمه عربجه سی بیلمکدن عبارت اوله ماز . علوم اسلامییه حقیقه وقوف ، بك اوغلی محفل سفاختی ، شهرت کاذبه قازانماق سودانی ، عطالتی ترک ایدره ک سینه لرله تحصیل و تنبعه ، سعه متوققدر . تحقیقاً عربجه وقوفده علوم اسلامییه وقوفه محتاجدر .

عربجه بیلیم ، علامه هر فتم ادعا سنده بولان جاهل مرکبلره بر قاچ بیت کوستریسه عالمانه تحلیل ایده مزلر ، علم کلامك ، اصول فقهك ، فقهك ، تفسیرك ، حدیثك ، منطقك ترجمه شرح قلیقلی ترجمه اولنش بر بحثی اللربنه ویریه آ کلابه مازلر .

صاحب مقاله نك :

— سزی تأمین ایدرم که بن بر قاچ دفعه اجازت ویرمش ایکن اجازتی بر خواجه نك عربجه بر غزته دن اوچ سطرالق برجه بی ترجمه ایده مدیکنی ده کوردم .

عباره سی اوقوتجه کوربان معناسراق ، ربطمناق یچاره نك اقتدار قلمیدن محرومیت مطلقه سی کوزه چاربار .

دینی مدافعه، روح مله علویانی آشیلاماق ایچون آتی
سنه تحصیلدن صکر چیقانلره نهایت بر رشدیه
شهادتنامه سی ویرلمی ایش !

بو یله مهم، ایضاسی دنیایی ییلدیرن بر وظیفه
بو یله آلمش بیوک آدم لره رشديه شهادتنامه سیمی؟
ویریلیر. بن، بونی انسانلری بیراقیرم ده حیوانلره
صورارم.

رشدیه لر، اعدادیلر، شویله طورسون. مکاتب
عالیه نك هر هانکی شعبه سندن اولورسه اولسون چیقماشلر،
چیقه جقلر بو وظیفه نی باقمه مقتدرمیدر.

کندینه بیک دکنک اوریلمه سیله امر ایدن ایران
سفیرینه بر عجمک :

— سفیر افندی! یاسن حساب بیلیمورسین ! .. یا
دکنک بیهمشک .

دیدیکنی ایراد ایله بر استفاده تمثیلیه یله جغم کلیور .
انسانک، صاحب مقالیه عجیبه خلقت، مجموعه
تناقص، تناقصه ذی حیات دییه جکی کلیور. چونکه
بر طرفدن مدرسه لره وجودنی زائد کوره رک علوم
اسلامیه نی تزییف ایدییور، بر طرفدنده یایدیرلمی
حکومه اخطار ایتدیکی (مدرسه کله) یه آله جق
طلبه نك ایشه یارایه جقلرینک آلمنی، متباقیسنک ده
مکاتب سائره یه تقسیم اولمسی سویلیور. خلاصه بو
مقاله ده یالکیز بر طوغری سوزی واردر. اوده اک
صوکره : (مقتدر دکم جمله سندن عبارتدر .

عقول سلیمه، افکار منوره احبابی دییورکه :
(حقیقه قده بویله در) بو امضا نام مستعاردر، ساخته در.
اگر او یله اولمسه فاتحمی؟ بایزیدی؟ نره نك درسعایی
ایسه اوراسی ده یازیلردی. تعامل بویله جاریدر. ظن
اولورکه (بر طاشله ایکی اوج قوش اورمق ایستین
آوجیلرکی) بومیدانده بصوح افندی عائله سی ده لکنه لکم
دوشونلمش. حال بوکه مرحومک اوج اوغلندن بشقه

حریت، مساوات، عدالت، اخوت، مشرطیت
حسیات نجیبه سی؛ بزه آروپا یلردنی؟ کله سدر ظن
ایدرسین. بونلر؛ قرآن ایله الله طرفندن کلمش. محمدده
تبلیغ ایتشدیر.

علوم اسلامیه نی بیلید؛ حیات فعاله یه خادم اولمه سیله
اتهام ایتزدک، ایتزدکده شو معالیاتک معلمی اسلامیت،
علمای اسلام اولدیغنی آکلاردک.

سن، آه - ن ! .. آنا خارجه یه، استبدادک
دین نامه دماغ بشریتده یراشدیردیکی خرافاته اقیورسین
باقیورسین ده علوم اسلامیه نی تزییقه قالدیشیورسین.

شو حرکتک نیه بکیزر بیلیرمیسین؟ نه انجملرده،
نه کرسی ملتده وظیفه سی اولان سرد افکارده بولمیبوب
یالکیز هیئت عمومیه ده مذاکره ائساننده حاکمیت ملیه نك
بالفعل ناطقه بیانی اولان برقاج مبعونه تجاوز ایدن
وتجاوزنی فرسخ فرسخ ایلر یلده رک : (القدیم یترک علی
قدمه) قاعده فقهیه سی : (قاعده منحوسه) صفتیه
توصیف ایدن و (طنین) ده کچن کونکی مقاله معهوده
یازان کوملجنه مبعونی خواجه فهمی افندینک کی کبی النک
خبریه ارکک ایشه قاریشمغه بکیزر.

صاحب مقاله؛ مدرسک یالکیز علوم دینه نی تحصیل
ایچون یایلدیغنی سویلیه رک دینی، ملی تاریخمیزک،
تراجمیزک جزء لایحزاسنی اولسون بیلمدیکنی، جهل
تمردارینسی صراحتاً اعتراف ایدییور. جهالت کله نك
عمق اخناقنده بوغولمش بویله لر یله مخاطبه؛ جائز کوریلمز
ایسه ده بر طاقم شارلاتانلره مدار تسلی برافه ماق عزم
مصممنده که حسن؛ بی مجرم عد ایتدیرمز.

مدرسه لرده کی قدسیتی شوندن آکلاملیدرکه :
مدرسه نی مکتب نامه یاد ایتک، ایتدیرمک ایستدیکی
حالده او محال مبارکک قدرت اعجازیه سی آکا :
(مدرسه کله) ترکیبی یازدیریورده خبری یوق .
باقکیز نه غریب فکر ! .. بو (مدرسه کله) ده

یکدیگر ندن تمیزی اولسون دکل اولسون . فقط بو تمیز حقیقی اولسون . یوقسه هر کسک کندینه ویردیکی قوری برسوسله اولسون .

شودوشونجه لرک بزده تولید ایتدیکی شوخایاشکنده طاقلی حقیقتلرک ینسه سببی عواممز ، کویلیریمزدر . دنیانک هریرنده هر زمان کویلیریمتشت ، فعال ، قباعیتکار اولورلر ، کندیلرندکی بو اوصاف کزیدینی کور، بده کندیلرینی بیوکلتمیه حک قدرده متواضع اولورلر . فقط قزیشیلرند بونلری کوچک کورن برطاقم کمنه نکده ولی نعمتی اولورلرده بو حقیقتی کسه کورمک ایتمه من . کویلیربازین کوندوزلری کونشک کیجه لری آيازک التده طاغلرک باشده چولارک اورتسند چایشیرلر ، جبالرلر . قزانه بیلدکلرینک برقسمنی کندی جواق چو حقلرینک . میشتنه آیرلر قسم دیکرینی منسوب اولدقلری حکومه ویرمکندن چکشمزلر ، امور حکومتی تدویر ایدنلرده کویلیرک چفت سورمکله ، قزمه صالامقه ، اودون طاشیمقه قازانه رق ویردکلری پاره لرله امرار حیات ایدرلر . بونلرده قاملریله فیکرلریله چایشیرلر بوکابرشی دینه من . فقط ویرنلر قازنی آج ، یالین آباق ، آلانلر ایسه ییه جک کیه جک مکمل اولمقله برابر فسی قاله من ، یقه سی قوله من ، قوندیره سی بویاسز قابل دکل کزم من .

بر کویلی یاز کونده بالچین چولارده بر روجه سنک یدی سکز چوجغنک برده عسکر اوغاندن اوج بش طوروننک نفقه سی آرقه سندن قوشا رکن بنه جک بر حیوانه دکل ، زمان اولورکه ایاغنه کیه جک بر جاریغه ده مالک اوله من . بر مأمورایک بهارده ترله یوب کوملکنک قوله سی بوزلاماق پوتینک یوزی توزلاماق ایچون اودن قلمه آراهه آرار . اوت بونلر خلیا دکل بر حقیقت که دوشونلری بیلنلری دوشوندره جک ، حیرتله دوشو رده جک ، بلا اختیار :

سبحان من تحیر فی صنعہ العقول
سبحان من بقدرته یمجز الفحول

اولادی یوقدر . آنلرک اسمی ده ابراهیم ادهم ، مصطفی عاصم ، عمر خیری در . الک بوکلری روم ایلی قاضه سکری ، اور تانجه لرندن دارالفنون معلملرندن استانبولی مبعوثی ، الک کوچکلری ده روم ایلی قاضه سکراکی معاونی ، دارالفنون معلملرندن محرر عاجزدر .

کرچه صاحب مقاله نک عاطف بک مرحومک طایبه سندن اولدینی ، مدت عمرنده اوج کون درس اوقوبوب هریرکونی بر اجازت صایمه سیله ، قره دی ایونه بانقه سندن ده ایکی یوز بیک لیرا دعوی ایتمه سیله تجنی تحقیق ایدره ک تیمارخانه کو توردیکی ومؤخر آجبقارلدینی روایت اولنورسده یالانمش .

بنده درم که کرک روایت اولنان خبرک صحتی ، کرک نامک مستعاریتی هانکیسی فرض اولنورسه اولسون دلیلله نام مستعارلرک مقالات افسادیه سنه (طنین) ک ساحه انتشار اولشی شایان تأسفدر والسلام .

نصوح افندی زاده :

ع ، ضیری

دوشونجه لر

انسان ، زمان اولورکه دوشوندکجه حیرتله دوشه جک حوصله قبول ایتیه جک قدر خلیا لره می ؟ دیلم یوقسه حقیقتلره می ؟ دالهرق هرشیده بر انتظامسزلق هرایشده بر یواسزلق کورر . کندی کندینه یوریلیر . هر ایشک منتظم کیتمسنی هرکسک حقی طانمنی ، هرکس موقعی وظیفه سی بیلمه سی آرزوایدز . فقط دوشونیر نتیجه سندن ینه آنک بوشه حقیقه جفنی اکلا یویرنجه برهیات . . . ایله اودوشونجه یه نهایت ویرر .

انسان ارزو ایدرکه : هرکس موقعی ، وظیفه سی بیلسون ، بیاسون ده نه کسه نک دیکرینه تحکمی اولسون نه ده کسه نک آرده حقی ضایع اولسون . . هرکسک